

Όταν η εκκλησία και η καθυστερημένη νοοτροπία αποδεικνύονται ισχυρότερα της νομοθεσίας

Αξιότιμη Κυρία Μαραγκοπούλου

Λυπάμαι, γιατί αυτά που θα σας αναφέρω θα σας προξενήσουν κατάπληξη και απογοήτευση συγχρόνως. Απευθύνομαι σε σας όμως, γιατί πιστεύω ότι αυτό θα αποβεί χρήσιμο, ώστε στο μέλλον να μην επαναληφθούν παρόμοια περιστατικά, που καταρακώνουν όχι μόνο τη γυναίκα αλλά, γενικότερα, την ανθρωπίνη αξιοπρέπεια.

Στις 28.5.1994 η κόρη ετέλεσε θρησκευτικό γάμο στον Πειραιά. Όταν οι μελλόνυμφοι παρουσιάστηκαν στην εκκλησία για να βγάλουν την άδεια γάμου, ο ιερέας, εσκεμμένα και από αντίδραση προς το νόμο, δεν τους ζήτησε να δηλώσουν ποιά επώνυμο επιθυμούσαν να δώσουν στα παιδιά τους, σύμφωνα με το Ν. 1329/83 άρθρο 17 παρ. 2.

Η θυγατέρα μου, που είναι μόλις 20 ετών, δεν γνώριζε τα δικαιώματά της, όπως, δυστυχώς, δεν τα γνωρίζει η πλειονότητα των γυναικών, αδιακρίτως ηλικίας και μόρφωσης. Όταν σε γενομένη συζήτηση ενημερώθηκε σχετικά, το κουβέντιασε με τον άντρα της και από κοινού αποφάσισαν να δώσουν το επώνυμο και των δύο στα παιδιά τους, για να μην υπάρξει και κανένα παράπονο. Τότε επανέρχονται στον ιερέα και ζητούν να κάνουν ενώπιόν του τη σχετική δήλωση. Ο ιερέας απευθυνόμενος στην κόρη μου της λέει ότι αυτό το κάνουν οι πρόστυχες κοπέλες και άλλη μια που πήγε να το κάνει την παράτησε ο άντρας της και αρνήθηκε να δεχτεί τη δήλωση αυτή. Το ζευγάρι έρχεται σε μένα, για να τους βοηθήσω σ' αυτή τη διαδικασία σα νομικός. Επισκέπτομαι και εγώ, με τη σειρά μου, τον ιερέα, ο οποίος αμετάπιστος με απέπεμψε με υβριστικότατο τρόπο. Φθάνω στην Αρχιεπισκοπή Πειραιά, όπου κι εκεί οι αντιδράσεις ήταν ανάλογες. Έκαναν όμως σύσταση στον ιερέα να εφαρμόσει το νόμο. Αλλά και πάλι ο ιερέας, σε νέα επίσκεψη των μελλονύμφων, αρνήθηκε προκλητικά να εφαρμόσει το νόμο βρίζοντας και απειλώντας ότι αυτή η δήλωση θα γίνει την ώρα του μυστηρίου μπροστά στον κόσμο, για να τους ρεζιλέψει για τις ιδέες τους. Καθ' υπόδειξη και πάλι της Αρχιεπισκοπής καταφεύγουμε στον Πρωτοσύγκελλο. Ο αντικαταστάτης του που μας δέχτηκε αγνοούσε παντελώς τον σχετικό νόμο παρόλο που είχε τελέσει αρκετούς γάμους τα τελευταία χρόνια. Όταν του εξήγησα το νόμο, μου λέει: «Αυτό, Κυρία μου, δεν είναι πια ισότητα, αλλά έργο του Σατανά, να βάζει στο μυαλό μας τέτοιες ιδέες, για να διαλύονται οι γάμοι. Και αν μια γυναίκα δε θέλει να υποταχθεί πλήρως στον άνδρα της, να μην παντρεύεται στους κόλπους της Αγίας Εκκλησίας. Η γυναίκα πρέπει να σέβεται και να φοβάται τον άντρα της, όπως αναφέρεται και στο ιερό μυστήριο του γάμου, και είναι ιερή υποχρέωσή της να έχουν και αυτή και τα παιδιά της το επίθετο του άντρα της μόνο. Ο ανήρ, μου λέει, εστί κεφαλή της γυναικός, όπως ο Χριστός εστί κεφαλή της Εκκλησίας. Όταν του απάντησα ότι αυτά μπορεί να τα λέει η Εκκλησία αλλά όχι και ο Χριστός, που υπήρξε ίσως ο πρώτος φεμινιστής, όταν διά στόματος του Αποστόλου Παύλου διεκήρυξε ότι «δεν υπάρχει διάκριση μεταξύ άνδρα ή γυναίκας, δούλου ή ελευθέρου, Έλληνα ή Βαρβά-

ρου και ότι όλοι είναι ίσοι απέναντι του Θεού», έγινε θηρίο και μου είπε να φύγω αμέσως.

Στην απελπισία μας ζητήσαμε από συμβολαιογράφο να συντάξει τη σχετική δήλωση, αλλά και αυτή, κοιτάζοντάς μας περίεργα, μας είπε ότι δεν είχε ξανακάνει παρόμοια δήλωση και δε γνώριζε σχετικά. Ρώτησε και άλλους συναδέλφους της αλλά και αυτοί —παρόλο που ο νόμος είναι σε ισχύ πάνω από 10ετία— δεν ήξεραν τίποτε περισσότερο. Πέρασε εν τω μεταξύ τόσος χρόνος και ήλθε η ημερομηνία του γάμου και η δήλωση αναγκαστικά έμεινε για την τελευταία στιγμή.

Το τρομερότερο όμως στην όλη ιστορία είναι αυτό που θα σας αναφέρω παρακάτω. Ο ιερέας της εκκλησίας του γάμου γνώριζε ίσως την οικογένεια του γαμπρού μου και τηλεφώνησε σπίτι του ξεσηκώνοντας το μένος όχι του πατέρα αλλά της μητέρας του γαμπρού, λέγοντας ότι αυτό που θέλει να εφαρμόσει το ζευγάρι σημαίνει αναρχία και έλλειψη σεβασμού στην Εκκλησία και ζήτησε τη βοήθειά τους για να το αποτρέψει. Η μητέρα δεν κατάφερε να πάρει με το μέρος της τον άντρα της, που της είπε να αφήσει ήσυχα τα παιδιά να κάνουν ότι νομίζουν και κάλεσε σε ενίσχυση το σόι τους, που έχουν καταγωγή από τη Μάνη. Τηλεφωνεί δε και σε μένα, έξαλλη, και μου λέει ότι αν θέλουμε να συνεχιστεί το οικογενειακό μας όνομα θα πρέπει να υιοθετήσουμε ένα αγόρι. Τα κορίτσια δε μπορεί να είναι ποτέ σαν τα αγόρια, γι' αυτό ο κόσμος προτιμά να κάνει αγόρια. Προσπάθησα να της εξηγήσω ότι αυτό είναι επιθυμία του ζευγαριού και σε μας δεν πέφτει λόγος και, εν πάση περιπτώσει, ως γυναίκα και ως μάνα θα έπρεπε να καταλάβει και να αναγνωρίσει και στη νύφη της το δικαίωμα να δώσει και το επώνυμό της στα παιδιά που θα φέρει στον κόσμο και να μην την προσβάλλει με το να της αρνείται αυτό το δικαίωμα, τη στιγμή που εκείνη δεν αρνήθηκε αυτό το δικαίωμα στον γιό της. (Σκεφθείτε δηλαδή τί θα γινόταν, αν το ζευγάρι διάλεγε για επώνυμο των παιδιών μόνο το επώνυμο της μητέρας). Η συζήτηση όμως δεν έβγαζε πουθενά, και εκείνη έβριζε και απειλούσε να ματαιώσει το γάμο, αν γινόταν κάτι τέτοιο. Αλλά επειδή κατάλαβε ότι αυτό ήταν αδύνατο, γιατί τα παιδιά επέμεναν σταθερά και στον γάμο τους και στην απόφασή τους, αυτή, σκέφθηκε να ματαιώσει την απόφασή τους για τη δήλωση του επωνύμου, ποντάροντας στο υπέρ της ηλικίας τους και φέρνοντάς τους σε απελπιστικά δύσκολη θέση.

Μόλις τελείωσε το μυστήριο του γάμου και επάνω στο τραπέζι που ευλογήθηκε ο γάμος και που είχε ακόμη επάνω όλα τα αντικείμενα του μυστηρίου, μπροστά στη μεσαία πύλη του ναού, έρχεται βιαστικός και οργισμένος ο παπάς και ζητά από το ζευγάρι να υπογράψει το χαρτί για το ληξιαρχείο. Η σκηνή ήταν σκηνή τρόμου και θύμιζε άλλες εποχές. Το ζευγάρι επέμενε στη δήλωση και των δύο επωνύμων, ο παπάς ωροτόν και έλεγε ότι αυτή η ανηθικότητα που έχει φέρει τον κόσμο σ' αυτά τα χάλια δεν θα επιτρέψει να περάσει στην Εκκλησία του. Οι συγγενείς και η μητέρα απειλούσαν βία, οι καλεσμένοι κατάπληκτοι παρακολουθούσαν χωρίς καλά-καλά να κα-

ταλαβαίνουν τί γινόταν. Οι νεόνυμφοι, καταντροπιασμένοι και φοβισμένοι, ζητούσαν βοήθεια από μας. Αλλά ο γάμος ήταν δικός τους και εμείς δεν είχαμε δικαίωμα να επέμβουμε και να φέρουμε τα πράγματα σε χειρότερη μοίρα. Η κόρη μου ζήτησε να πάνε στο γραφείο της εκκλησίας, αλλά ο παπάς φώναζε: « Όχι, εδώ μπροστά στον κόσμο, αν τολμάτε». Εμείς δεν κάναμε καμία παρέμβαση, σεβαστήκαμε το γάμο τους και τους αφήσαμε να σηκώσουν το βάρος της πράξεώς τους μόνοι τους. Αλλά έτσι που ήρθαν τα πράγματα, δε μπόρεσαν να αντισταθούν περισσότερο στο κατεστημένο και στην προκατάληψη να είσαι γυναίκα. Υπέγραψαν το χαρτί χωρίς τη δήλωση ή με τη δήλωση του ανδρικού επωνύμου μόνο, και ο παπάς το έδωσε στη μάνα του γαμπρού, για να το πάει στο ληξιαρχείο λέγοντας: «Εντάξει».

Όλα αυτά που σας ανέφερα, Κυρία Μαραγκοπούλου, θέλω να χρησιμοποιηθούν ανώνυμα, για να μην είμαι εγώ η αιτία να δοκιμαστεί και άλλο ο γάμος των παιδιών μου. Η κόρη μου εγκυμονεί ήδη και θέλω ό,τι κάνει να το κάνει μόνη της, συνειδητοποιημένο από την ίδια και υπεύθυνα.

Εγώ όμως αισθάνομαι φοβερά ταπεινωμένη ως γυναίκα αδύναμη να κάνω κάτι, όχι πια για το ίδιο το γεγονός, αλλά για το μέλλον, για τις άλλες γυναίκες που θα βρεθούν στην ίδια θέση. Τα γεγονότα αυτά καθεαυτά τα ξέχασα, το βάρος όμως και την ευθύνη που άφησαν σε μένα ως γυναίκα και άνθρωπο, δε θα τα ξεχάσω ποτέ. Στις μέρες μας είναι δύσκολο να πιστέψει κανείς ότι περνάνε τέτοιες ιδέες. Και όμως η ισότητα είναι ένα ωραίο παραμύθι, που, στην ουσία του, υπονομεύεται από τις ίδιες τις γυναίκες, που στην πλειονότητά τους δεν έχουν συνειδητοποιήσει τί θα πει ισότητα.

Οι διάφορες γυναικείες εκδηλώσεις, εκπομπές κ.λπ., είναι εξ απαλών ονύχων, φρου-φρου και αρώματα, και θί-

γουν θέματα επουσιώδη, που ενδιαφέρουν μειοψηφία γυναικών, ενώ οι περισσότερες γυναίκες παλεύουν με αξεπέραστες προκαταλήψεις, αφού δε γίνεται καμία ουσιαστική προσπάθεια να ξεπεραστούν. Πώς είναι δυνατόν μια γυναίκα, μετά την αποφοίτησή της από το σχολείο, ως ακαδημαϊκός πολίτης πλέον, να ξέρει τα δικαιώματά της, όταν στο σχολείο δε γίνεται καμία ενημέρωση, καμία αγωγή για την ισότητα και η καθημιά κουβαλάει τις οικονομιακές και κοινωνικές της προκαταλήψεις, τορπιλίζοντας την ίδια της τη μοίρα και ενισχύοντας την ακαμψία του κατεστημένου.

Πιστεύω ότι η γνώση και η ενημέρωση των αρμοδίων φορέων του κλήρου, και γενικότερα, θα άλλαζε αισθητά τη μοίρα, τουλάχιστον, των νέων ανθρώπων και αυτό δεν είναι δύσκολο να γίνει, τη στιγμή που τόσα χρήματα σπαταλώνται σε διάφορα ανούσια μάλλον φεμινιστικά προγράμματα, για να δημιουργούνται εντυπώσεις, καμιά φορά όχι και θετικές, για τη γυναίκα.

Αυτό το λέω, γιατί και η ίδια έχω κάποια εμπειρία σχετικά με τέτοιου είδους δραστηριότητες, τουλάχιστον στον τόπο της κατοικίας μου.

Κυρία Μαραγκοπούλου, ζητώ συγγνώμη, γιατί ήμουνα ίσως κουραστική. Παράλληλα, θα σας είμαι βαθύτατα ευγνώμων, αν με βοηθήσετε να βρω μια ηθική δικαίωση, μια λύση, ούτως ώστε όλα αυτά να μην πέσουν στο κενό.

Συμβουλευψτε με πού αλλού μπορώ να απευθυνθώ, γιατί είμαι κάτοικος Κρήτης και δεν γνωρίζω, εκτός από σας, ποιους άλλους γυναικείους φορείς θα ενδιέφερε αυτή η ενημέρωση. Ίσως τη Γραμματεία Ισότητας, αλλά και εκεί δεν ξέρω πού ακριβώς να αποταθώ.

Σημ.: Το όνομα της επιστολογράφου είναι γνωστό στο Σύνδεσμο. Δεν αναφέρεται όμως για ευνοήτους λόγους.

